

RUUTIASEAMPUMAKORTTIKURSSIN OPETUSAIHEKOHTAINEN TUNTIJAKO

Koulutuksen vähimmäiskesto	Opetusaihe ja sen keskeinen opetussisältö
1. päivä	Teema: Ampuma-aseet ja turvallisuus
45 min	1. KURSSIN AVAUS JA JÄRJESTELYT 1.1. Avaus <ul style="list-style-type: none">o kurssin johtaja avaa kurssin ja toivottaa tervetulleeksio kouluttajien esittelyo osallistujien esittäytyminen kertoen taustastaan ja motiiveistaan 1.1. Kurssiohjelma, tavoitteet ja materiaalin jako <p>Ampumakorttikoulutus on:</p> <ul style="list-style-type: none">o Peruskoulutus turvalliseen ja vastuuntuntoiseen ampumaharrastuksen aloittamiseeno Mahdollistaa itsenäisen harrastamiseno Aselainsäädännön tuntemineno Toiminta ampumaradalla 1.2. Järjestävän ”järjestön ja seuran” esittely <ul style="list-style-type: none">o Seuran/järjestön toimintamuodoto Harrastusmahdollisuudeto Koulutusmahdollisuudeto Seuran jäsenyys: maksut ja edut, velvollisuudet, oikeudet (kts. yhdistyslaki)o alennukset, majat, asut..
45 min	2. AMPUMA-ASEET JA TURVALLISUUS 2.1. Ampuma-aseiden historia <ul style="list-style-type: none">o käydään läpi ampuma-aseiden historiaa

	<p>2.2. Harrastuspaikat ja mahdollisuudet</p> <p>Käydään läpi ampumaharrastukseen soveltuvat paikat</p> <p>Ampumaradat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ hallinta, ylläpito, käyttäjät ○ ratasäännöt joka radalla erilaiset: <ul style="list-style-type: none"> - ampuma-ajat - sallitut kaliiperit eri ampumapaikoilla - jätahuolto jne <p>Muut luvalliset paikat käyttää asetta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ maanomistajan luvalla haja-asutusalueella, ○ maanomistajan luvalla metsästysoikeudella metsästystilanteessa ○ eri luvalla tilapäiset harjoittelu- ja kilpailupaikat <p>2.3. Ampumaharrastajan 10 käskyä - juliste (jaetaan kaikille)</p>
<p>45 min</p> <p>Aikataulun sallimissa puitteissa</p>	<p>3. ASETYYPIT JA NIIHIN LIITTYVÄT AMPUMATARVIKKEET SEKÄ VARUSTEET</p> <p>3.1. Haulikot 3.2. Kiväärit 3.3. Pistoolit</p> <p>Eri asetyypit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ jako toimintaperiaatteen mukaan ○ jako käyttötarkoituksen mukaan ○ ampumatarvikkeet em. asetyyppeihin ○ kaliiperimerkintöjen viidakko ja merkintäperiaatteet ○ käydään pääpiirteittäin läpi aseiden tähtäinlaitteet ja lisävarusteet ○ ampumaetäisyydet ja vaara-alueet <p>3.4. Käsiaseet</p> <p>Esitellään kuvin eri käsiasietyypit toimintaperiaatteen mukaan jaoteltuina</p> <p>4. LAJIESITTELYVIDEOT (foorumien kotisivut, vain suomenkielellä)</p> <p>Näytetään osa videoista eri koulutusaiheiden yhteydessä. Muiden osalta pyydetään oppilaita tutustumaan niihin omatoimisesti.</p>

2*45 min

5.- 6. VAROTOIMENPITEET ASEITA KÄSITELTÄESSÄ JA AMPUMARATATOIMINNASSA

5.1. Vaaratilanteiden tunnistaminen

Käydään läpi tyypillisimmät vaaratilanteet ja niiden ehkäisy aseiden käsittelyssä, osa asioista tulee myöhemmin uudelleen

- epäkuntoiset aseet, epäsopivat/vaaralliset ampumatarpeet
- ratatilanteet
- metsästystilanteet

Sivullisten huomioonottaminen

- mietitään yhdessä asioita, joita tulee ottaa huomioon sivullisen suhteen aseita käsiteltäessä
- jokainen ampuja/metsästäjä on lajinsa mannekiini
- esittele lajiasi
- yleiset käyttäytymissäännöt
- ammunnan/ampujien kuva yleisön silmissä tärkeä: ruma kello kauas kuuluu

Aseiden turvallinen käsittely

Aseiden perustarkistukset

- piippu on puhdistettu ja esteetön
- aseosien kiinnitys ja kunto (tukkirikot, tukin kiinnitys, piipun kiinnitys, laukaisukoneiston puhtaus ja kunto, sulkuväli)
- patruunat sopivia ja hyväkuntoiset (hankintalähde luotettu, älä käytä toisten itselataamia patruunoita, säilytys kuivassa ja huoneenlämmössä - viileässä)

Toimenpiteet aseita käsiteltäessä

Käydään läpi turvalliseen aseenkäsittelyyn liittyviä asioita:

- toimitaan rauhallisesti
- aseosien tyhjennys ratatilanteessa
- lukko takana
- aseeseen ei kosketa ilman komentoa

Häiriötilanteet ja niissä käyttäytyminen (lajisääntöjen mukaisesti)

- Syöttöhäiriö
- Aserikko
- Syttymätön patruuna
- Luoti piipussa
- Ase ampuu sarjattuna
- Piipussa este

Yllämainituissa tilanteissa ampuja lopettaa ampumisen ja sarjan päätyttyä ratatoimitsija tarkastaa aseosien.

	<p>Jälleenlataus (itselataus)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Erityisosaamista tarvitseva harrastus ○ Ei tee jos ei osaa (VAARA omaisuudelle ja terveydelle) ○ sallittua vain itselle lataaminen, ei kavereille ○ kaupallinen toiminta ei sallittua <p>5.2. Aseet, patruunat ja turvallisuus</p> <p>Tunne aseesi ja siinä käytettäväksi soveltuvat patruunat</p> <p>6.1. Ampujan terveysriskit</p> <p>Käydään läpi kuulon suojaamiseen liittyvät asiat</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ suupamaus ja sen vaikutukset ○ kuulo ja sen "vaurioituminen" ○ riittävä kuulonsuojaus liittyy: <ul style="list-style-type: none"> - asetyyppiin onko suujarru - ampumapaikkaan - henkilökohtaiset ominaisuudet jne. ○ erilaiset kuulonsuojaintyytit ja niiden vaimennuskyky: <ul style="list-style-type: none"> - kuppisuojaimet (tavalliset ja aktiivi) - tulpat (milloin hyväksyttävissä!!!) ○ kuulovaurion ensiapu <ul style="list-style-type: none"> - ylipainehappihoito ○ suojainten on oltava "mukavat päässä" <p>Näön suojaus</p> <p>Käydään läpi näön suojaamiseen liittyvät asiat</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ riittävän peittävät suojalasit, CE tai ANSI-Z hyväksynyt ○ optiset ominaisuudet tärkeitä ○ eri väriset lasit eri lajeissa/valaistusolosuhteissa ○ oltava mukavat käytössä ○ tärkeitä kaikenlaisessa ammunassa <p>6.2. Suojautuminen, ensiapu ja palonsammutus</p> <p>SPR:n koulutuskortit</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ampumavamman hoito ○ Sairaskohtaus <ul style="list-style-type: none"> - avun antaminen - avun saanti - ensiapuvälineet ○ Kriisitiedotus <p>Palonsammutus ja välineet /SPEK</p>
45 min	<p>7.1. Ampuma-aselainsäädäntö</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ampuma-aselaki ○ Ampuma-aseasetus ○ Laki räjähdysvaarallisista aineista ○ Räjähdeasetus ○ Aselupien yhtenäistämishjeistus

	<p>Ampuma-aseen tai aseos osan hankinta</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Hankkimislupa ○ Hallussapitolupa ○ Rinnakkaislupa <p>Aseiden säilytys</p> <p>Patruunoiden säilytysäännökset</p> <p>Lainaaminen ja valvottu käyttö</p> <p>Patruunoiden hankinta</p> <p>Aseiden kuljettaminen</p> <p>7.2. Ampuma-aselupahakemus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Esitellään lomake ja sen täyttämishojeita
20 min	Keskeisten asioiden kertaus
2. päivä	Teema: Ammunta harrastuksena
60 min	<p>8. AMMUNNAN PERUSTEET (kaikille yhteinen osio)</p> <p>Aloitetaan tunti määrittämällä vahvempi silmä</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Molemmat silmät auki "tähdätään sormella" kohdetta 2) Suljetaan toinen silmä, jos tähtäys edelleen osoittaa kohdetta, on auki oleva silmä vahvempi 3) Varmistetaan tulos sulkemalla äsken auki ollut silmä, jolloin sormen tähtäyskuvan tulisi siirtyä ohi kohteen. <p>Lajikohtaisesti n. 20 min / laji (Huom! Kivääri- ja pistooliammunnan osalta paljon yhteneväisyyttä)</p> <p>Ampuma-asento</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ lajikohtaiset asennot kuvin ja selostein ○ rentous, lepoasento, valmiusasento <p>Tähtäminen</p> <p>Silmän etäisyys</p> <p>Tähtäyksen kesto</p> <p>Hengittäminen</p> <p>Liipaisu</p> <p>Jälkipito</p> <p>Osuman arvon määrittäminen</p>

45 min

9. YMPÄRISTÖOPAS, VENYTTELY JA RUOKAILU

9.1. Ampumaharrastajan ympäristöopas - suojele itseäsi ja ympäristöäsi!

Ammunnan yhteydessä syntyvät ympäristövaikutukset voidaan jakaa kolmeen osaan:

- ampumasuorituksesta aiheutuvat
- ammunnan harrastamiseen liittyvien toimintojen aiheuttamat
- ampumaratojen rakentamisen ja ylläpidon aiheuttamat ympäristövaikutukset

Välittömiä ympäristövaikutuksia ovat muun muassa

- melu ja ilmaan päätyvä lyijypöly
- raskasmetallien kertyminen maaperään (uhka pohjavesille)
- aseiden huollosta syntyvät öljyiset puhdistusjätteet
- tapahtumissa syntyvät jätteet (hylsy, pahvit, muovipakkaukset, sekajätteet..)

Välillisiä vaikutuksia aiheutuu muun muassa

- liikenteen päästöistä
- aseiden ja luotien valmistamisesta
- ampumaratojen rakentamisesta ja ylläpidosta

Miten huolehdi ympäristöstäsi

- omien roskien kerääminen ja lajittelu
- ratsiisteys
- radan ympäristömääräysten noudattaminen
- ympäristöystävällisten patruunoiden yms hankinnoilla

9.2. Ampumaharrastajan venyttelyohje

Aikataulun salliessa voidaan käydä ohje läpi ja harjoitella eri venytyksiä taukojen yhteydessä.

9.3. Urheilijan ruokailu

Aikataulun salliessa voidaan käydä joitakin keskeisiä asioita läpi Olympiakomitean ylläpitämästä ohjeistuksesta joko oppituntien tai kurssiin sisältyvien ruokailujen yhteydessä.

<p>30 min</p>	<p>10.1. RATASÄÄNNÖT JA RATAKÄYTTÄYTYMINEN (voidaan osin liittää toteutettavaksi radalle ennen ensimmäistä ampumarjoitusta lajikohtaisena koulutuksena)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Autojen paikoitus ○ Radan käyttöajat ○ Rata-alueella liikkuminen ○ Ammunnan varoitusvalot /lippu ○ Ratakohtaiset ase- ja patruunamääräykset ○ Maalilaitemääräykset ○ Ystävällisyys ○ Muiden huomiointi ○ Turvallinen ase käsittely ○ Ammunta vain sallittuihin suuntiin ○ Valokuvaaminen vain sallittuna aikana <p>Käydään esimerkkinä läpi tulevan ampumarjoituksen ampumaratojen keskeiset ratasäännöt (ampuma-ajat, sallitut aseet ja patruunat, muut erityisohjeet...)</p> <p>10.2. Turvallinen ratakäyttäytyminen - esite (käydään läpi ja jaetaan kaikille)</p>
<p>60 min</p>	<p>11. HAULIKON, KIVÄÄRIN JA PISTOOLIN ERIYTYVÄ LAJIKOULUTUS</p> <p>Tunnin tavoitteena on antaa perusteet ensimmäistä ampumarjoitusta varten. Tunnilla hyödynnetään tunnin 8 yhteydessä esittelynomaisesti läpikäytyä materiaalia syventämällä sen lajikohtaista opetusta. Lisäksi hyödynnetään videoklippimateriaalia. (foorumin kotisivuilla, vain suomenkielellä)</p> <p>Aseen ja sen osien sekä varusteiden esittely toteutetaan mahdollisuuksien oikeilla välineillä. Mikäli tunnin yhteydessä ei kyetä harjoittamaan kurssilaisia ampumatoiminnan osalta, tulee tämä osuus korostetusti sisällyttää ampumarjoituksen yhteyteen.</p> <p>Opetussisällössä tulee erityisesti huomioida koulutettavien lähtötaso. Esimerkiksi kiväärillä aloitteleville ampujille käydään ampuma-asennoista läpi vain makuuammunta.</p> <p>Eriytyvä koulutus, esimerkkinä kiväärin lajikoetus Pienoiskiväärin osat</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ piippu ○ tukki ○ tähtäimet ○ lippaat

	<ul style="list-style-type: none"> ○ lukko ○ hihnat ○ liipaisin <p>Kaliiberi .22lr: Aseen toimintaperiaate</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kertatuli tai lippaallinen kertatuli (5 patruunaa) <p>Aseen toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kuvataan, miten ase ladataan ja miten se laukaistaan ○ patruunamerkinnot <p>Varusteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ hihnat ○ valjaat ○ kengät, housut, takki, hanskat, lasit ○ kaukoputki ○ ampumamatto ○ kuulosuojaimet <p>Patruunoiden poisto</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ammunnanjohtajan käsky ○ asehäiriön sattuessa itse, jos säännöt sallivat <p>AMMUNTA</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ suoritetaan kylmälaukauksia/voidaan hyödyntää ekoasetta tai Noptelia ○ tuki ○ asennot ○ tähtäminen ○ hengitys ○ laukaisu ○ jälkipito ○ aseiden lukko auki ammunnan jälkeen
180 min	<p>12. TOIMINTA AMPUMARADALLA (lajikohtaiset koulutuskortit 12.1.-12.3.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ohjaajat ja oppilaat tekevät alusta asti valmistelut yhdessä: taulujen vienti jne... 2) Rata on varattu koulutuksen käyttöön, eikä siellä ole muuta häiritsevää toimintaa samanaikaisesti 3) Valmistelut ja huomiot ennen ammunnan aloittamista 4) Varotoimenpiteet johtosäännön mukaisesti 5) Taulumääräykset, kiinnitykset, paikkaaminen, taulun toiminta 6) Ampumapaikan järjestelyt: matto, tuet, kaukoputki, 7) Aseen käsittely radalla ennen ampumista: säilytys, siirtäminen ampumapaikalle, vartiointi

	<p>AMMUNTA JA ASEIDEN HUOLTO (kuuluu toiminta ampumaradalla)</p> <p>Aseiden turvallinen käsittely (teoriassa läpikäytyjen asioiden kertaus)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ toimenpiteet aseita käsiteltäessä ○ lataaminen ○ harkitun laukauksen suorittaminen ○ patruunoiden poisto <p>Toimenpiteet ampumapaikalla</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ampumapaikalle tullessa kerrotaan alueella liikkuminen ja turvamääräykset ○ Ammunnanjohtajan käskyt ○ Aseen käsittely (lukko, piippu..) ○ Ampumasuorituksen näyttö ○ Aseen säädöt ○ Kuivalaukaukset ensin ○ Ampumasuoritus – suorituksen vaikeustaso matala: tuen käyttö <ul style="list-style-type: none"> - liikkumaton-liikkuva maali - osuma-alue riittävän suuri - ilma-aseiden käyttö koulutuksessa? ○ Ampumasuoritus: <ul style="list-style-type: none"> - totuttautuminen, - kohdistus - ”kilpasarja”3x5ls <p>Huom! ohjaajien määrä vs. kurssilaisten määrä, aseiden määrä</p> <p>Käytännössä näytetään ja kokeillaan ammunnan jälkeen huoltotoimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ huoltovälineiden esittely ja tarkoitus ○ aseiden puhdistaminen ○ öljyäminen ○ liikkuvien osien huolto: liipaisin, tähtäimet, lukko
--	---

	<p><u>Itseopiskelu- ja harjoittelujakso</u> (minimissään yksi kuukausi, jonka aikana kurssilaisten on käytävä vähintään 5 kertaa ampumaharjoituksissa)</p> <p>Annetaan jaksoa varten harjoitusvinkkejä sekä ohjeistus suoritusten dokumentoinnista:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ lyhyesti taitoharjoittelusta ○ lajikohtaiset fyysiset edellytykset ○ mentaaliset harjoitteet ○ kuivaharjoittelu ○ pitoharjoittelu, tähtäys, kuivalaukaukset ○ aseiden käsittelyharjoitus
--	--

3. päivä	Teema: Oikeudet itsenäiseen harjoitteluun
60 min	<p>Teoriakoe: Kaikkiaan 60 monivalintakysymystä (10 kysymystä sivullaan)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2 sivua aseista (yhteinen ja lajiosio) ○ 1 sivu aselakiasioista ○ 2 sivua turvallisuusasioista (yhteinen ja lajiosio) ○ 1 sivu ympäristöasioista <p>Lisäksi kysymys, luettele ”Ampumaharrastajan kymmenen käskyä”</p> <p>Hyväksymiskriteerit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ monivalintakysymys arvioidaan joko täysin oikeaksi tai vääräksi ○ turvallisuusasioissa sallitaan 2 virhettä sivullaan ○ aseissa, aselakiasioissa ja ympäristöasioissa sallitaan 4 virhettä sivullaan ○ ”Ampumaharrastajan kymmenestä käskystä” on muistettava vähintään kahdeksan
2x45 min	<p>Rinnakkaisten lajien ampumarjoitus mahdollisuuksien mukaan</p> <p>Ampumaradalla asioiden kertausta (ratamääräykset yms...) Vapaaehtoisia osioita voidaan läpikäydä tässä yhteydessä</p>
120 min	<p>Sovellettu ampumakoe</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ toiminta komentojen mukaan ○ toiminta häiriötilanteessa ○ ampumataitotesti
45 min	<p>Kurssin päättäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ palautekeskustelu ja palautelomakkeen täyttö ○ lopuksi kahvitilaisuus, jonka yhteydessä myönnetään ampumakortit (tavoite viikonloppukurssien yhteydessä, pidempikestoisten ampumakoulujen yhteydessä suositellaan pidettävän oma päätöstilaisuutensa)